

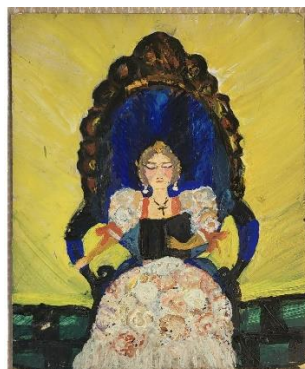
MEMÒRIA SOBRE L'ADQUISICIÓ DE LES PINTURES FEMME DANS UN INTÉRIEUR D'ANTONI CLAVÉ, 1942, I DONA LECTORA ASSEGUDA DE MARIA SANMARTÍ, CA. 1950, DINTRE DE LA LÍNIA D'ADQUISICIONS D'ART DE POSTGUERRA I SEGONES AVANTGUARDES

Emmanuel Clavé, ha ofert al Departament de Cultura les obres següents:

Objecte: Pintura
Títol: *Femme dans un intérieur*
Autor: Antoni Clavé
Datació: 1942
Matèria/tècnica: Oli sobre taula
Mesures: 41 x 27 cm

Objecte: Pintura
Títol: *Dona lectora asseguda*
Autor: Maria Sanmartí
Datació: Ca. 1950
Matèria/tècnica: Oli sobre cartró
Mesures: 46 x 38 cm

Historia i context de l'obra

Les obres objecte d'adquisició són dues pintures a l'oli. La primera, *Femme dans un intérieur*, és un oli sobre taula d'Antoni Clavé, de 41 x 27 cm i produïda el 1942. La segona obra, anomenada *Dona lectora asseguda*, és un oli sobre cartró de Maria Sanmartí, de 46 x 38 cm, creada a l'entorn del 1950.

Antoni Clavé (Barcelona, 1913- Saint-Tropez, 2005) es va introduir en el món de les avantguardes a la dècada dels anys trenta. Amb el seu exili a França l'any 1939, es va instal·lar a París que és on va rebre la influència i inspiració de Vuillard i Bonnard que podem veure reflectides en les seves pintures més intimistes com a *Femme dans un intérieur*. Antoni Clavé tenia un estil molt detallista i preciosista que en els seus inicis, en l'evolució cap a una pintura més abstracte, representava elements figuratius emmarcats en entorns que han estat qualificats de barrocs, de superabundància, materialitat i un balanç precís entre l'ordre i el desordre.

L'època que Clavé va pintar *Femme dans un intérieur*, el 1942, període immediat després de la postguerra, es caracteritza per una pintura intimista que capta una doble tendresa que es pot apreciar en l'oli: la tendresa cap als éssers més estimats i la tendresa cap a l'art de la pintura. La pintura és d'absoluta delicadesa i detall, destacant les influències del floralisme de Grau Sala. Al quadre Clavé hi representa la seva mare Maria Sanmartí asseguda davant una taula d'esquenes a l'espectadora, al costat d'una finestra dins una habitació, rodejada de cortines i tapissos. De fet, en una escena similar a la que veiem en l'obra descrita, la mare de Clavé es va posar a dibuixar i va sorprendre al món artístic de l'època i també al seu fill i que més endavant va ser una artista reconeguda entre els seus contemporanis.

Femme dans un intérieur és una obra de gran interès dins de la producció artística d'Antoni Clavé al tractar-se d'una peça on podem veure com l'artista gairebé fa una fusió entre la figura de la dona i l'espai físic i aeri de la sala en que es troba, i que per tant esdevé una anticipació i un anunci del que serà la seva posterior producció emmarcada en un estil més abstracte. És una peça rellevant que permet explicar i entendre d'una forma més completa la trajectòria d'Antoni Clavé i el seu camí i progressió cap a un art més abstracte.

Pel que respecta a l'obra *Dona lectora asseguda*, es tracta d'un oli sobre cartró de la pintora Maria Sanmartí de gran rellevància per a definir i entendre l'estil pictòric de la pintora autodidacta. La pintura presenta una dona vestida amb un vestit llarg i pompós amb motius florals que llegeix un llibre asseguda en un tron blau marí de grans dimensions que se situa sobre un terra de rajoles verdes i negres. El fons que ocupa gairebé tota la superfície del quadre és de color groc estrident, il·luminant la figura central i denotant els colors purs, característics de l'obra de Sanmartí. Les obres de l'artista, com és *Dona lectora asseguda*, estan carregades d'exaltació cromàtica de gran poder al·lusiú, usant la memòria i la fantasia acaba creant escenes versemblants de caràcter primitivista i que en la majoria de crítiques dels diaris parisencs s'al·ludia a la seva ingenuïtat i de que una mèdium espiritual era la que guiava la seva pintura.

Maria Sanmartí (Barcelona, 7 de setembre de 1886 – París, 1959) va ser una artista d'origens cristians i humils. La derrota de la guerra i l'entrada del franquisme li van portar dificultats fins a arribar a ser desnonada per tenir un fill del bàndol dels roigs i va haver de marxar a viure amb el seu nebot. El seu fill, Antoni Clavé va viure exiliat a França passant grans dificultats, i quan arribà a París, amb moltes complicacions va preparar l'exili de la mare. Tal i com va explicar el seu fill, Maria Sanmartí va començar a pintar de manera atzarosa l'any 1947 a l'edat de 61 anys, tot i no haver dibuixat mai abans, va fer una obra bonica de reminiscències matissianes, sense lla saber-ho.

L'entorn més proper al seu fill va ser el primer en interessar-se i apreciar l'obra de Sanmartí, un d'ells va ser Josep Palau, poeta i alquimista, que va publicar l'any 1948 un article a la revista Ariel, El cas inèdit de Maria Clavé, assignant-li el cognom del seu fill, que és la manera com ella es volia presentar al món artístic.

L'abril de 1949 es va celebrar la primera exposició de l'artista a la Galeria Mirador de París, amb el suport de pintors com Pedro Flores, Grau Sala i Óscar Domínguez. L'èxit de vendes i crítiques a partir d'aquesta exposició la van portar a continuar la seva trajectòria com artista amb exposicions al Salon d'Automne i de la Société Nationale de Beaux-Arts per tot Europa: Suïssa, Londres, Roma, Estocolm, Copenhaguen i a partir del 1954 a Barcelona.

L'adquisició d'aquestes obres per part de la Col·lecció Nacional permetria incorporar dues obres ben representatives tant de la trajectòria artística d'Antoni Clavé Sanmartí com de Maria Sanmartí, la seva mare, d'etapes poc presents a la col·lecció i amb interès històric pel període de la postguerra i segones avantguardes, consolidant el reconeixement de dues figures cabdals en l'art català de postguerra. La destinació més indicada per a ser dipositades és el Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Atès l'interès de les obres, es creu convenient adquirir-les per tal que passin a formar part del fons patrimonial de la Generalitat de Catalunya. L'adquisició compta amb l'informe favorable de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya, així com el preu del conjunt, que es pot considerar del tot raonable.